

CHƯƠNG TRÌNH

**Thực hiện Nghị quyết số 15-NQ/TU, ngày 25/10/2021 của
Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá
trị di sản văn hóa tỉnh Hà Giang, giai đoạn 2021 - 2025**

Thực hiện Nghị quyết số 15-NQ/TU, ngày 06/10/2021 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa Hà Giang, giai đoạn 2021 - 2025 (sau đây gọi tắt là Nghị quyết số 15-NQ/TU);

Ban Thường vụ Huyện ủy Yên Minh ban hành Chương trình thực hiện Nghị quyết số 15-NQ/TU, cụ thể như sau:

I- THỰC TRẠNG CÔNG TÁC BẢO TỒN VÀ PHÁT HUY GIÁ TRỊ DI SẢN VĂN HÓA

Tính đến năm 2021, toàn huyện Yên Minh có 04 di tích - danh thắng đã được cấp có thẩm quyền công nhận (trong đó có 01 danh thắng được công nhận và xếp loại di tích cấp Quốc gia (*Danh lam thắng cảnh hang Nà Luông*); 03 di tích được công nhận là di tích cấp tỉnh (*Di tích Cơ sở Cách mạng Đường Thượng; Di tích Đồn Pháp và Tường thành Lũng Hồ; Khu di tích Sùng Chử Đà*). Trong tổng số 04 di tích - danh thắng đã được công nhận, có 03 loại hình, đó là: 02 di tích kiến trúc nghệ thuật; 01 di tích lịch sử cách mạng và 01 di tích danh thắng. Huyện Yên Minh có 01 di sản văn hóa phi vật thể “*Tết cá của người Tày huyện Yên Minh*” được công nhận năm 2016, hằng năm được duy trì tổ chức.

Về công nhận danh hiệu nghệ nhân, tính đến năm 2021 huyện có 02 nghệ nhân được công nhận “*Nghệ nhân dân gian*” và 02 nghệ nhân được công nhận “*Nghệ nhân ưu tú*”. Các di sản chủ yếu nằm ở các xã phía Nam của huyện, có tính tập trung, thuận lợi cho việc khai thác, phát huy tác dụng phục vụ phát triển du lịch.

Công tác bảo tồn và phát huy giá trị di sản được sự quan tâm chỉ đạo, đầu tư của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh; sự phối hợp giữa các ban, ngành, chính quyền địa phương các cấp, sự tham gia của nhân dân nhưng vẫn còn nhiều khó khăn, vướng mắc trong quá trình thực hiện. Việc nhận thức và hành động của chính quyền các cấp, các ngành về công tác bảo tồn và phát huy giá trị di tích chưa cao. Công tác tuyên truyền, vận động người dân thực hiện Luật Di sản văn hóa và tham gia quản lý, bảo vệ, giữ gìn các di tích vẫn còn thiếu sự phối hợp chặt chẽ giữa các ngành, đoàn thể và chính quyền cơ sở. Bên cạnh đó, trải qua thời gian, thời tiết khắc nghiệt, và một phần do ý thức con người nên di tích - danh thắng ở huyện bị hư hỏng nặng nề phải tốn nhiều thời gian, công sức và tiền bạc để phục hồi, tôn tạo và phát huy tác dụng.

Tình trạng bao chiếm, xâm phạm, hủy hoại di tích chưa được các cấp chính quyền quan tâm nên đã dẫn đến việc người dân tự ý lấn chiếm, xây cất trên khu vực bảo vệ, phá hoại cảnh quan tại các di tích ngày càng nhiều và phức tạp, nhiều vụ việc kéo dài nhiều năm chưa được xử lý dứt điểm.

II- MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Mục đích: Nhằm bảo tồn các di sản văn hóa vật thể, di sản thiên nhiên, tôn vinh và kế thừa các giá trị văn hóa truyền thống, bảo tồn, gìn giữ giá trị các di sản văn hóa phi vật thể của dân tộc gắn kết giữa nhiệm vụ phát triển kinh tế với phát triển văn hóa của huyện.

2. Yêu cầu

Triển khai thực hiện quyết liệt, đồng bộ các giải pháp từ huyện đến cơ sở trong công tác bảo vệ, tôn tạo và phát huy giá trị di tích - danh thắng. Xây dựng kế hoạch triển khai và giải pháp cụ thể từng hoạt động theo quy định của Luật Di sản văn hóa, phù hợp với điều kiện thực tiễn của địa phương, phù hợp với truyền thống văn hóa của cộng đồng dân cư nơi có di tích.

III- NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. Tuyên truyền, nâng cao nhận thức cộng đồng tham gia bảo vệ, tôn tạo, phát huy các giá trị của di sản

Triển khai thực hiện tốt các văn bản chỉ đạo của Trung ương và của tỉnh, xây dựng và thực hiện các kế hoạch, dự án nhằm bảo vệ và phát huy tốt các giá trị di sản văn hóa của địa phương. Các ngành, các cấp và chính quyền các địa phương trong huyện tăng cường tuyên truyền, triển khai sâu rộng Nghị quyết Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương lần thứ 9 (khóa XI) về “Xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước” Nghị quyết Đại hội Đại biểu Đảng bộ huyện Yên Minh khóa XVIII, nhiệm kỳ 2020 - 2025, trong đó quan tâm đúng mức yêu cầu và nhiệm vụ bảo tồn, tôn tạo các di tích tiêu biểu, phục vụ giáo dục truyền thống và phát triển kinh tế; gắn kết bảo tồn, phát huy di sản văn hóa làm nền tảng và động lực để phát triển du lịch.

Tăng cường tuyên truyền Luật Di sản văn hóa; Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa; Nghị định số [61/2016/NĐ-CP](#), ngày 01/7/2016 của Chính phủ ban hành quy định điều kiện kinh doanh cổ vật và hành nghề bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích lịch sử - văn hóa, danh lam thắng cảnh; Nghị định số [98/2010/NĐ-CP](#), ngày 21/9/2010 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Di sản văn hóa và Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa; các văn bản của Chính phủ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, các bộ, ngành Trung ương về công tác bảo quản, tu bổ và phục hồi di tích. Chú trọng tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật về di sản văn hóa thông qua nhiều hình thức truyền thông phù hợp như: Báo, đài, trang thông tin điện tử...

Tích cực vận động nhân dân tham gia công tác bảo vệ, phát huy giá trị di sản; kịp thời ngăn chặn các hoạt động tùy tiện trong tu bổ, tôn tạo di tích. Xây dựng bộ

quy tắc ứng xử văn hóa, giữ gìn giá trị văn hóa truyền thống tại các điểm thăm quan du lịch là di tích tuyên truyền đến khách du lịch.

Đẩy mạnh công tác xã hội hóa công tác bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa thông qua các biện pháp tuyên truyền trong các hoạt động lễ hội, họp thôn và tiến hành thành lập Ban quản lý di tích. Có chính sách cho công tác thi đua khen thưởng về bảo vệ và phát huy các giá trị của di tích để khuyến khích động viên và phổ biến rộng rãi trong cộng đồng các giá trị văn hóa truyền thống gắn với di tích.

2. Bảo tồn và phát huy di sản văn hóa vật thể

Trên cơ sở các di sản đã được công nhận, tiếp tục chỉ đạo rà soát, lập hồ sơ khoa học công nhận mới các di sản văn hóa. Đồng thời tổ chức khoanh vùng cấm mốc, cấp giấy chứng nhận đăng ký quyền sử dụng đất đối với các di tích.

Quan tâm công tác tu bổ, tôn tạo, phục hồi di tích lịch sử văn hóa, danh lam thắng cảnh trên địa bàn. Xây dựng các dự án đầu tư giai đoạn 2021 - 2025. Thực hiện đúng tiến độ và sử dụng hiệu quả các nguồn vốn của nhà nước đầu tư cho việc tu bổ, tôn tạo di tích. Tăng cường đầu tư và sử dụng có hiệu quả nguồn kinh phí đầu tư của nhà nước và sự đóng góp của nhân dân cho việc bảo vệ các di tích lịch sử văn hóa. Huy động để ngày càng nâng cao nguồn vốn tu bổ, tôn tạo di tích từ xã hội hóa. Trong giai đoạn 2021 - 2025, toàn huyện cần tu bổ, tôn tạo 04 di tích - danh thắng.

3. Bảo tồn và phát huy di sản văn hóa phi vật thể

Tiếp tục thực hiện công tác kiểm kê, nhận diện và xác định giá trị của từng loại di sản trong cộng đồng trên địa bàn, trên cơ sở đó, lựa chọn các di sản tiêu biểu, xây dựng hồ sơ khoa học để đề nghị đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể Quốc gia.

Thực hiện ứng dụng khoa học, công nghệ trong việc nghiên cứu, sưu tầm các loại hình di sản, đặc biệt là các loại hình có nguy cơ mai một; nghiên cứu, giới thiệu các loại hình di sản văn hóa phi vật thể tiêu biểu. Tiến hành bảo tồn các di sản văn hóa ngay chính trong cuộc sống cộng đồng. Đưa nội dung bảo tồn di sản văn hóa vào trong các hương ước, quy ước của thôn, bản để cộng đồng cùng cam kết thực hiện.

Tổ chức phục dựng, trình diễn, phổ biến di sản văn hóa truyền thống trong cộng đồng. Quan tâm công tác truyền dạy, giáo dục cho thế hệ trẻ, nhân rộng mô hình đưa văn hóa truyền thống vào giảng dạy trong các trường học.

Bảo tồn và lựa chọn một số lễ hội tiêu biểu (*Lễ hội tết cá Ngươi Tày Yên Minh; Lễ hội cầu trăng...*) tổ chức định kỳ hàng năm. Duy trì hoạt động của các Đội văn nghệ thôn, bản; câu lạc bộ văn nghệ dân gian cấp xã, thôn.

4. Bảo tồn di sản văn hóa gắn với phát triển kinh tế - xã hội

Định kỳ tổ chức Ngày hội văn hóa thể thao các dân tộc, liên hoan ca múa nhạc và trích đoạn lễ hội dân gian truyền thống; thực hiện tốt công tác giới thiệu, quảng bá bản sắc văn hóa, âm thực đặc trưng, tiêu biểu của các dân tộc trên địa bàn tới du khách trong và ngoài nước.

Bảo tồn kiến trúc truyền thống, xây dựng làng, bản văn hóa, du lịch, gia đình văn hóa, nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội và xây dựng nông thôn mới.

Tiếp tục triển khai thực hiện và nâng cao hoạt động của mô hình Hội nghệ nhân dân gian, phát huy vai trò của lực lượng người có uy tín trong đồng bào dân tộc thiểu số để bảo tồn các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp, xóa bỏ hủ tục và xây dựng nếp sống văn minh ở cơ sở.

5. Tập trung nguồn lực đầu tư cho công tác bảo tồn và phát triển giá trị di sản văn hóa

Tăng cường công tác kêu gọi và thu hút các nhà đầu tư, để đầu tư xây dựng các làng văn hóa du lịch cộng đồng; các khu du lịch; các di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh trên địa bàn, thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội nâng cao đời sống vật chất, tinh thần cho nhân dân.

Khuyến khích hỗ trợ các nghệ nhân thực hiện việc truyền dạy giá trị di sản văn hóa theo quy định của Luật Di sản văn hóa, Luật Ngân sách nhà nước và các quy định có liên quan.

Tiếp tục rà soát, phát hiện, thực hiện quy trình, kịp thời đề nghị Nhà nước công nhận danh hiệu Nghệ nhân nhân dân, Nghệ nhân ưu tú lĩnh vực văn hóa di sản phi vật thể trong cộng đồng.

Chú trọng công tác bồi dưỡng nâng cao trình độ cán bộ quản lý, chuyên môn làm công tác bảo tồn các di sản; xây dựng kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ.

Tham gia các lớp tập huấn về chuyên môn nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ đang làm trong lĩnh vực di sản, nhất là cán bộ cơ sở;

Tăng cường năng lực của các chủ thể văn hóa, nhất là các nghệ nhân, gia làng, trưởng bản, người có uy tín trong cộng đồng là lực lượng then chốt trong việc bảo tồn và phát huy văn hóa truyền thống của các dân tộc.

6. Tăng cường công tác quản lý nhà nước về bảo tồn di sản văn hóa

Tiếp tục củng cố, kiện toàn tổ chức, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý Nhà nước về văn hóa, du lịch phù hợp với tình hình thực tế của huyện.

Kiện toàn và tăng cường hoạt động của các Ban Quản lý di tích; đội ngũ thuyết minh viên tại các di tích, hướng dẫn viên du lịch.

Thực hiện kế hoạch phối hợp và hợp tác hoạt động ngoại giao, trao đổi và phổ biến sâu rộng giá trị di sản văn hóa của cộng đồng các dân tộc trên địa bàn gắn với quảng bá du lịch và xúc tiến thương mại, hợp tác đầu tư. Đảm bảo an ninh trật tự, phòng chống cháy nổ, vệ sinh môi trường tại các điểm di tích;

Tăng cường thanh tra, kiểm tra và giám sát trong việc thực hiện các nhiệm vụ phát triển kinh tế gắn với nhiệm vụ bảo tồn, phát huy các giá trị di sản văn hóa truyền thống. Kịp thời phát hiện, xử lý nghiêm các hành vi vi phạm theo quy định, nhằm lập lại trật tự, kỷ cương, nề nếp tại các điểm di tích lịch sử - văn hóa, tạo môi trường du lịch an toàn và thân thiện.

IV- TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Các chi, đảng bộ trực thuộc và thủ trưởng các cơ quan, đơn vị lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện tốt việc học tập, quán triệt, tuyên truyền và tổ chức triển khai nghiêm túc Chương trình này, đồng thời xây dựng kế hoạch cụ thể hóa các nhiệm vụ phù hợp với tình hình thực tế của địa phương, đơn vị.

2. Giao cho Ủy ban nhân dân huyện xây dựng Kế hoạch cụ thể hóa triển khai Chương trình hành động và chỉ đạo thực hiện, đảm bảo kịp thời, hiệu quả những nội dung của Chương trình hành động.

3. Giao Ban Tuyên giáo Huyện ủy chủ trì phối hợp với các cơ quan liên quan theo dõi, đôn đốc, kiểm tra, giám sát, đánh giá việc thực hiện chương trình này, định kỳ báo cáo Ban Thường vụ Huyện ủy.

Chương trình này được phổ biến đến các chi, đảng bộ trực thuộc.

Nơi nhận:

- Thường trực Tỉnh ủy,
- Thường trực Huyện ủy;
- Thường trực HĐND huyện,
- Thường trực UBND huyện,
- Các Ủy viên BCH Đảng bộ huyện,
- Các chi bộ, đảng bộ trực thuộc,
- Lãnh đạo, CVVP Huyện ủy,
- Lưu Văn phòng Huyện ủy.

**T/M BAN THƯỜNG VỤ
BÍ THƯ**

Ngô Xuân Nam